

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Galaten 3, 27 - 28
Ochtenddienst / middagdienst

Broeders en zusters,

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Zingen : Psalm 105 : 1**
4. **Schuldbelijdenis door het zingen van Gezang 157 : 1 - 4**
5. **Genadeverkondiging**
6. **Zingen : Gezang 140 : 2**
7. **Gebed om vernieuwing door de Heilige Geest**
8. **Schriftlezing : Galaten 2 : 15 - 21 en Galaten 3 : 19 - 29**
9. **Zingen : Psalm 98 : 2 en 4**
10. **Tekst : Galaten 3 : 27 - 28**
11. **Zingen : Psalm 87 : 1, 3 en 5**
12. **Lezing van de wet**
13. **Zingen : Psalm 78 : 2**
14. **Dankzegging en voorbede**
15. **Slotzang : Lied 477 : 1 en 2**
16. **Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Jongens en meisjes, ik weet niet of jullie wel eens chocoladefondue hebben gegeten. Je hebt dan een schaal of pan met gesmolten chocolade. Verder heb je dan een bord met stukjes fruit en misschien ook nog marshmallows. **[Chocoladefondue]** Je prikt het fruit aan een vorkje en je doopt dat vervolgens in de chocolade. Op het plaatje op de beamer hebben ze het stukje fruit niet helemaal in de chocolade gedoopt, maar dat is natuurlijk voor het plaatje. In het echt doop je die natuurlijk helemaal onder, zodat er overal chocolade zit. Als je zo'n bord hebt met allerlei stukjes fruit, zoals appels, peren, aardbeien, ananas, kiwi en druiven dan heb je allemaal verschillende kleuren. Als je ze in de chocolade hebt gedoopt, dan zie je al die mooie kleuren niet meer. Die zijn er natuurlijk nog wel. Ze zijn alleen verstopt onder de chocolade. Dat is misschien een beetje jammer. Maar aan de andere kant smaken al die stukjes fruit nu wel een stuk lekkerder door de chocolade.

Nu is de kerkdienst natuurlijk geen kookprogramma, maar dit voorbeeld van de chocoladefondue helpt ons wel om de tekst van vanmorgen beter te begrijpen. Want daarin gaat het ook over ondergedompeld worden en er aan de buitenkant anders uit gaan zien. Want letterlijk staat in vers 27 dat zij die tot Christus zijn gedoopt, zich met Christus hebben bekleed. **[Met JChr. bekleed]** En als we kijken naar de letterlijke betekenis van het Griekse woord voor dopen, dan is dat onderdompelen. Wat begrijpelijk is. Want is de tijd van Paulus werden mensen gedoopt door ze onder te dompelen in het water. Ze gingen helemaal kopje onder. Net als het stukje fruit in de chocolade. En zoals het stukje fruit daarna omhuld is met chocolade. Zo is de mens die werkelijk in Jezus Christus is ondergedompeld, met Jezus Christus bekleed. Het thema van de preek van vanmorgen luidt dan ook als volgt:

[Thema & verdeling] Wie in Jezus Christus is gedoopt, is met Jezus Christus bekleed.

Deze doop

- 1. is tot redding van de dopeling,**
- 2. is tot eer van Jezus Christus,**
- 3. maakt mensen aan elkaar gelijk.**

We zullen eerst zien dat de doop in Jezus Christus de dopeling redt. Laat ik eerst iets mogen zeggen over de doop. De ceremoniële handeling van de doop. Dus dat iemand wordt ondergedompeld of besprenkeld wordt met water betekent niet automatisch dat iemand ook met Jezus Christus is bekleed. De handeling van de doop vraagt natuurlijk ook om het geloof van de dopeling dat hij is schoongewassen in het bloed van Jezus Christus. Dat vooraf om misverstanden te voorkomen.

In de gereformeerde theologie wordt wel gesproken over 'in nobis' en 'extra nos'. Die technische termen mag u van mij rustig vergeten als u maar niet vergeet wat er mee wordt aangeduid. Want het zijn heel belangrijke dingen voor ons geloofsleven. Het was ook iets dat de broeders en zusters in de landstreek van Galatië moesten leren. Want onder hen waren mensen opgestaan die de gemeente op een dwaalspoor brachten. Ze wilden namelijk dat alle mannen in de gemeente zich lieten besnijden alsof ze Joden waren. Dus ook de mannen die van huis uit niet Joods waren. Nu kun je je afvragen of dat zo erg is. Het is niet leuk om besneden te worden, maar als je daarmee andere broeders en zusters kunt helpen, moet je dat dan niet doen? Nee, zegt Paulus. Dat moet niet. Dat mag niet. Want het gaat maar niet om een bescheiden ingreep aan het lichaam. Het gaat om het hele gedachtegoed dat er achter zit. Namelijk dat de besnijdenis nodig is om gered te worden. En in het verlengde daarvan al de bepalingen uit de wetten van Mozes. En daarmee waren ze weer terug bij af. Want dan gingen de mensen hun redding zoeken in het onderhouden van de wet. En dat is een weg die tot hun ondergang zal leiden. Want zo schrijft Paulus in vers 1 van hoofdstuk 3. 'Hoewel wij Joden van geboorte zijn en geen zondaars uit ander volken, weten wij dat niemand als rechtvaardige wordt aangenomen door de wet na te leven.' Geen mens, zelfs geen geboren Jood, kan gered worden door de wet na te leven. **[Geen mens gered]** Want die wet veroordeelt ons juist als zondaars. En wie de wet van God overtreedt is vervloekt. Zoals Paulus in vers 10 schrijft. 'Iedereen die op de wet vertrouwt is vervloekt, want er staat geschreven: 'Vervloekt is eenieder die niet alles doet wat het boek van de wet bepaalt.' Geen mens kan gered worden door de wet van Mozes na te leven. Want geen mens, hoe goed en vroom ook, kan deze wet volledig houden. In de wet is geen redding te vinden. Het tegendeel is het geval: de wet veroordeelt ons juist en is onze ondergang.

Waar kunnen we dan redding vinden? Die vinden we 'extra nos'. Die vinden we buiten onszelf. Want dat is wat we met die twee kleine woorden willen uitdrukken. Extra =

buiten. Nos = ons. Onze redding ligt buiten ons. **[Extra nos]** Wij verdienen niet zelf de hemel, maar Jezus Christus heeft die voor ons verdiend. God heeft ons niet uitgekozen vanwege onze kwaliteiten. Maar onze verkiezing ligt buiten ons. In Jezus Christus. Alles ontvangen we door Hem. En dat geeft ons rust in dit leven. Mijn redding en mijn geluk ligt niet verankerd in mijzelf, maar die ligt verankerd in Jezus Christus, in wie ik geloof. Dit 'extra nos' is een van de belangrijkste pilaren van ons geloof. Van ons geluk. God werpt mij nooit terug op mijzelf, maar heel mijn leven ligt geborgen in Jezus Christus. Mijn troost, mijn geluk ligt buiten mij en in Hem. Ik denk dat dit deel van het onderwijs van Gods Woord bij velen van ons diep verankerd is.

Ik heb het gevoel dat het 'in nobis' minder diep in ons verankerd is. Met 'in nobis' wordt aandacht gegeven aan de diepe verbondenheid tussen de Heer Jezus Christus en ons. **[In nobis]** Jezus Christus is in ieder die in Hem gelooft. Dit is niet minder gereformeerd dan het 'extra nos'. Zo is het een van de belangrijkste gedachten in de theologie van Calvijn. Maar wat belangrijker is: het is ook heel Bijbels. Want dat is ook waar onze tekst aandacht voor vraagt. Want als we de verzen erbij pakken die vooraf gaan aan onze tekst dan is de gedachte als volgt. In vers 25 wordt gezegd dat we niet langer onder het toezicht van de wet staan, omdat het geloof gekomen is. Het geloof in Jezus Christus geeft ons toegang tot God. Door het geloof en in Jezus Christus zijn wij allen kinderen van God (vers 26). En bij vers 27 gaat deze gedachte gewoon door. Want waarom zijn we kinderen van God? **[Kinderen van God]** Nou, omdat we door de doop in Christus één zijn geworden met Hem en daardoor met Hem bekleed zijn. Dat betekent dus dat we heel krachtig met de Heer Jezus verbonden zijn. Zo krachtig dat Hij zichtbaar wordt in ons. Zoals je aan het fruit de chocolade kunt zien waarin het fruit is ondergedompeld, zo kun je, als je aan mensen die in Jezus Christus geloven, de Zoon van God ontdekken. En als Jezus Christus in ons leven zichtbaar is geworden zijn we ook kinderen van God. God ziet het aan ons. Dat zijn mijn kinderen. Kijk ze lijken op mijn Zoon Jezus Christus.

Het gaat hier dus om een diepe levenseenheid met Jezus Christus. Zo diep dat Paulus in Romeinen 6 schrijft over het feit dat wij met Christus gekruisigd en gestorven zijn. En ook dat we met Hem zijn opgestaan. We worden dus in de doop als het ware ondergedompeld in Jezus Christus, zodat Jezus Christus ons gaat doordrenken. Zodat we werkelijk als opnieuw geboren mensen door het leven gaan. Zodat we weer meer het beeld

van God gaan vertonen. Het beeld dat God voor ogen had toen Hij ons schiep. De eenheid met de Heer Jezus is dus een werkelijke eenheid. Een eenheid die zichtbaar en merkbaar is. Een eenheid waarin God Zich verblijdt. En als er dan de vraag gesteld wordt wat je van God merkt in dit leven, dan kunnen we wijzen op de natuur. Dan kunnen we wijzen op Gods zorg voor ons. Ons eten en drinken, onze kleding, enz. Maar dat zijn dingen die voor alle mensen gelden. Als ze het tenminste willen zien. Maar voor een christen is de belangrijkste ervaring dat hij diep met Jezus Christus verbonden is. Hij kan het zien in zijn eigen leven. Doordat hij merkt hoe de vrucht van de Heilige Geest in zijn leven steeds meer zichtbaar wordt. **[Ervaring verbinding]** Als hij merkt dat zijn nare karaktertrekken afzwakken. Als hij merkt dat er meer liefde voor God in zijn hart komt. Meer liefde in zijn hart komt voor zijn naaste. Dat komt allemaal door de verbondenheid met Jezus Christus. Dit is ook wat de catechismus bedoelt in antwoord 86. Als we daar belijden dat we door de vruchten zelf zekerheid ontvangen van ons geloof. Jezus Christus is onze redding. Extra nos, maar ook in nobis. Dat in de eerste plaats.

[Punt twee] **In de tweede plaats zullen we zien dat deze doop tot eer van Jezus Christus is.** Je ziet wel eens dat mensen helemaal idolaat van een bepaalde persoon zijn. Ze vinden hem of haar fantastisch. Ze willen net zo zijn als hun idool. Ze gaan zich net zo kleden. Ze willen dezelfde dingen leuk vinden. En ga zo maar door. Ze willen zoveel mogelijk op hun idool lijken. Als jij dat idool bent dan is dat op een bepaalde manier eervol. Een vader vindt het leuk als zijn zoon tegen hem opkijkt en net zo wil zijn als papa. Want blijkbaar ben je dan een rolmodel en een bron van inspiratie voor je kind. Als je zoon opgroeit gaat dat meestal snel voorbij en daar leg je je dan bij neer. Maar de HERE heeft vanaf het begin het doel gehad dat wij zouden zijn zoals Hij. Niet voor niets zei Hij in Genesis 1, laat ons maken naar ons beeld, naar onze gelijkenis. Want God wil dat in de manier waarop wij leven iets van zijn heerlijkheid, grootheid en liefde zichtbaar wordt. Zodat Hij daar van kan genieten. Zodat de schepping kan genieten van mensen naar Gods beeld. Zodat wij als mensen van elkaar kunnen genieten en in elkaar de liefde van God kunnen zien. En waar dat gebeurt wordt God natuurlijk geëerd en geprezen. Daar genieten mensen van God en prijzen ze zijn Naam. Wat een feest moet dat voor God. Als Hij ziet dat mensen die van nature niet met Hem willen leven, het beeld van zijn Zoon gaan vertonen. **[Hoe meer]** Dezelfde waarden en normen krij-

gen als Hij. Dat alleen is toch al een ontzettend goede reden om ons leven te heiligen. Om tegen de zonden te vechten en meer en meer uit liefde te gaan leven.

En dat is dus het doel van onze doop in Jezus Christus. We worden in Hem ondergedompeld. Zodat we met Hem bekleed worden. De Heilige Geest die bij onze doop beloofd in ons te wonen en te werken vernieuwt ons naar het beeld van de Heer Jezus. Tot eer van Christus zelf en tot blijdschap van zijn Vader. Dat in de tweede plaats.

[Punt drie] **In de derde plaats zullen we zien dat deze doop mensen aan elkaar gelijk maakt.** Als we nog even terug denken aan die stukjes fruit voor de fondue dan hebben die allemaal hun eigen kleur. Ze hebben niet zoveel gemeen met elkaar. Maar als ze in de chocolade zijn gedoopt zien ze er eigenlijk allemaal hetzelfde uit. Ze hebben allemaal dezelfde kleur en de uiterlijke structuur komt ook veel meer overeen. De vorm zal mogelijk nog iets verschillen, maar als de stukjes appel, peer, ananas, mango en kiwi gelijk gesneden zijn, zijn ze bijna niet meer te onderscheiden. Zo is het ook met mensen die met Jezus Christus bekleed zijn. Ze mogen van oorsprong nog zo verschillend zijn, toch lijken ze zo op elkaar dat ze in elkaar Christus herkennen en ze zich verbonden voelen met elkaar. **[Wie met JChr. zijn bekleed]** En dat is wat uiteindelijk telt.

Wie in het buitenland is geweest en daar een kerk heeft bezocht die zal dit ongetwijfeld herkennen. Je ontmoet elkaar voor de eerste keer, je hebt een andere achtergrond, je spreekt van huis uit een andere taal en toch voel je je verbonden met elkaar. En waarom? Omdat je ervaart dat je iets heel belangrijks gemeen hebt. Namelijk de liefde voor God. Je merkt dat je dezelfde waarden en normen hebt. Je voelt een gemeenschap die de natuurlijke verschillen overstijgt. En dat is precies wat Paulus aan de broeders en zusters in Galatië duidelijk wil maken. Jullie zijn met Jezus Christus bekleed. Dat is zo wezenlijk en bepalend dat het er niet meer toe doet of je Jood bent of Griek, slaaf of vrij man, man of vrouw. Want je ervaart de eenheid die Jezus Christus je geeft. Met alle verschillen die er tussen ons zijn, zijn we toch één. Dat moeten de broeders en zusters in Galatië beseffen. Zeker die broeders en zusters die zich zo druk maken over het feit dat sommige mannen niet besneden zijn. Dat is wat we allemaal moeten beseffen. Wat doet het er toe wie iemand verder is? **[Wat doet het er toe?]** Dat is totaal onbelangrijk als je ondergedompeld bent in één doop en met Christus bent bekleed. Hij bepaalt onze identiteit. Of om het voor de kinderen met de chocoladefondue uit te leggen. Het maakt niet

uit of je een kiwi bent, een appel, een peer, een aardbei of een banaan of wat voor fruit dan ook. Als je maar in de chocolade gedoopt bent.

En dat maakt het ook zo verdrietig dat broeders en zusters zich onttrekken aan de gemeenschap met ons. Soms willen mensen niet dat we bij onttrekkingen zeggen dat ons dat verdriet doet. Dat was nu niet het geval trouwens. Maar als we beseffen dat er één Heer Jezus is die de gelovigen bekleedt, dan is het toch verdrietig dat we niet langer samen optrekken. Want ondanks de moeiten die er zijn, waren we toch met elkaar verbonden door het geloof in Jezus Christus. Dit is ook wat zo verdrietig is aan al de kerk-scheuringen die ons land heeft gekend. Want daardoor trekken mensen die met Jezus Christus zijn bekleed niet samen op naar één kerk. Ze zingen niet samen. Ze bidden niet samen. En zo is in zekere zin Christus verscheurd. Daarmee zeg ik niet dat bepaalde kerkscheuringen onrechtmatig waren. Dat waren ze wel. Het ging over heel belangrijke onderdelen van het christelijk geloof. *[Wie met JChr bekleed]* Maar het gevolg is wel dat kinderen van God over verschillende kerkelijke denominaties zijn verdeeld. Hopelijk zullen we meer en meer met Jezus Christus bekleed worden en zal dat in de eerste plaats de band met God versterken, maar ook de verschillen tussen Gods kinderen overwinnen. Laat dat telkens weer onze bede zijn.

Amen